Σ. Κοσμίδη

31 Δεκ.2007

Αγαπητέ κύριε Κοσμίδη

Διάβασα με πολύ ενδιαφέρον το βιβλίο σας «Μια 'αχρείαστη' Συνταγματική Αναθεώρηση», που είχατε την ευγενική σκέψη να μου στείλετε. Μου δόθηκε η ευκαιρία να ξανασκεφτώ πολλά από τα σπουδαία ζητήματα στα οποία αναφέρεστε.

Λιτό και σαφέστατο κείμενο, ενότητα ύφους και συνέπεια στη συλλογιστική και στα πορίσματα.

Δυστυχώς για πολλές από τις προκαταλήψεις του λαού, που βαραίνουν στην πολιτική πράξη ευθύνονται τα κόμματα τα οποία καταφεύγουν σε συνθηματολογίες και σε λαϊκίστικες γενικεύσεις. Ιδίως με στενοχωρεί ότι αποσιωπούν την υπεροχή του κοινοτικού δικαίου (πρωτογενούς και παράγωγου) έναντι ***και*** των συνταγματικών διατάξεων. Προφανώς αυτό γίνεται για να αποφύγουν τις διαμαρτυρίες των Ελληναράδων και την εκμετάλλευση από την εκάστοτε αξιωματική αντιπολίτευση, από το ΚΚΕ, από την «πατριωτική» δεξιά, την Εκκλησία, τους γραφικούς «λογίους και ιστοριοδίφες», καθώς και από μερίδα των ΜΜΕ και του τύπου. Όλοι αυτοί είναι, πράγματι, έτοιμοι να χρεώσουν στον πολιτικό αντίπαλο εθνική μειοδοσία. Θα έπρεπε να εξηγηθεί με ειλικρίνεια στην κοινή γνώμη ότι έχουμε ενταχθεί στην ΕΕ επειδή αυτό ήταν ***εθνικά*** συμφέρον και επιβεβλημένο και ότι, επομένως, έχουμε υποχρέωση να είμαστε ***πιστοί*** εταίροι, να σεβόμαστε την κοινοτική έννομη τάξη και τις αξιολογήσεις και επιλογές των κοινοτικών οργάνων, στα οποία άλλωστε, μετέχουμε.

Οι περισσότερες από τις προτεινόμενες προσθήκες είναι πραγματικά «αχρείαστες». Συμφωνώ με όλες σχεδόν τις συναφείς παρατηρήσεις σας. Με εξαίρεση εκείνες που αφορούν το 16. Πιστεύω ότι η εγκατάσταση ελληνόκτητων ιδιωτικών και ξένων πανεπιστημίων εκτός του ότι, για τα ευρωπαϊκά τουλάχιστον, είναι υποχρεωτική (απόφαση ΔΕΚ Neri), συμφέρει τη χώρα μας και την παιδεία της, τα δημόσια πανεπιστήμιά μας. Τα επιχειρήματα τα γνωρίζετε. Έχουν γραφεί πολλά καλά άρθρα στον τύπο, τόσο υπέρ και όσο και κατά. Ασφαλώς έχετε κι εσείς διαβάσει πολλά από αυτά. Πιστεύω ότι η περιχαράκωση στη βαλκανική μας μετριότητα είναι λύση οπισθοφυλακής που μας περιθωριοποιεί ενώ υπηρετεί μόνο κάποιους βολεμένους. Σωστή και φωτισμένη ήταν η αρχική τοποθέτηση του Γ. Παπανδρέου. Με την υπαναχώρησή του πιστεύω ότι και ο ίδιος και το ΠΑΣΟΚ έχασε. Η υπαναχώρηση αυτή είναι περίπτωση ατολμίας εξαιτίας ενδοκομματικών αντιδράσεων... Έπρεπε να εξηγηθεί στο λαό η ευρωπαϊκή διάσταση και, επιπλέον, να εκτεθούν έντιμα τα επιχειρήματα υπέρ. Άλλωστε η παγκοσμιοποίηση είναι, και στο ζήτημα αυτό, μοίρα, όχι επιλογή. Απαιτείται βέβαια νομοθετική ρύθμιση και έλεγχος της λειτουργίας των ιδιωτικών και των ξένων ΑΕΙ.

Χειρότερη, κατά τη γνώμη μου, θα είναι η εμμονή στην αποχή από τη σύμπραξη για την αναθεώρηση

Όσον αφορά το Συνταγματικό Δικαστήριο εσωκλείω μελέτη μου, η ανάγνωση της οποίας εισφέρει, νομίζω, νέα και κρίσιμα επιχειρήματα. Τα κυριότερα είναι **1.** Ότι θα χρησιμεύει ως σταθεροποιητικό όργανο, ***απέναντι στην παντοδυναμία και την αδυναμία*** μιας πρωθυπουργοκεντρικής, υπερσυγκεντρωμένης εξουσίας. Συμφωνείτε ασφαλώς ότι ο κοινοβουλευτισμός ουσιαστικά δεν λειτουργεί πια στη χώρα μας. Το Κοινοβούλιο επικυρώνει απλώς τις επιλογές του Πρωθυπουργού, που είναι παντοδύναμος - αλλά τελικά δεσμώτης της ισχύος του. Τα ΜΜΕ διαμορφώνουν την κοινή γνώμη και οδηγούν το λαό σε εξωθεσμικές, αναρχίζουσες εκδηλώσεις. Έτσι κυβερνούν. Το πολιτικό μας σύστημα έχει καταστεί αδιέξοδο ! Μια και μόνη σκέψη κατευθύνει τους επαγγελματίες της πολιτικής : το πολιτικό κόστος και η επανεκλογή τους. Έτσι έχουμε οδηγηθεί στην ακινησία (immobilisme) ! Το Συνταγματικό Δικαστήριο, αν οργανωθεί σωστά και παραμείνει έξω από την κομματική διαμάχη, μπορεί, μέσω του ***προληπτικού*** ιδίως ελέγχου συνταγματικότητας των νόμων, να διαιτητεύει στις «δύσκολες» κυβερνητικές αποφάσεις, αναλαμβάνοντας ή γεφυρώνοντας το πολιτικό κόστος. **2**. Με το ισχύον σύστημα του διάχυτου και παρεμπίπτοντος ελέγχου κάθε τυχαίο δικαστήριο, επιλαμβανόμενο, συχνά ύστερα από μακρά εφαρμογή της επίμαχης διάταξης, χρησιμοποιεί κατανάγκην συγκυριακά, αν όχι υποκειμενικά, κριτήρια και «ανακαλύπτει» ή «συγκαλύπτει» την αντισυνταγματικότητα. Η διάγνωση αυτή είναι συχνά οδυνηρότατη για όσους είχαν ***βασιστεί*** στη διάταξη. Και το τυχαίο δικαστήριο αρνείται απλώς να την εφαρμόσει. Η διάταξη παραμένει στην έννομη τάξη μας και ανοίγεται το ενδεχόμενο νομολογιακής διακύμανσης... Έτσι κλονίζεται η εμπιστοσύνη των πολιτών, ιδίως του επιχειρηματικού κόσμου, και αποθαρρύνονται οι επενδύσεις. Αντίθετα, το Σ.Δ. θα λειτουργεί ως ***κεντρικό*** όργανο κύριου (όχι παρεμπίπτοντος), ***συγκεντρωτικού (προληπτικού και κατασταλτικού)*** ελέγχου της συνταγματικότητας και της συμβατότητας των νόμων προς το κοινοτικό δίκαιο, βάσει δόκιμων και σταθερών κριτηρίων. Κατά τον προληπτικό έλεγχο θα ***ματαιώνει*** την δημοσίευση και κατά τον κατασταλτικό θα ***ακυρώνει*** κάθε διάταξη που κρίνει ασυμβίβαστη προς το Σύνταγμα, το κοινοτικό ή το διεθνές δίκαιο. Θα αποτελέσει λοιπόν παράγοντα νομιμότητας, σταθερότητας και εμπιστοσύνης. **3**. Το Σ.Δ. μπορεί να λειτουργεί και ως υπουργοδικείο, εκλογοδικείο, μισθοδικείο κ.λπ. Μπορεί επίσης να του ανατεθεί το πόθεν έσχες των βουλευτών και πολλά ακόμη έργα συνταγματικού επιπέδου.

Καλή χρονιά
Με τιμή
Στέφ. Ματθίας